

**Szkolny program
wychowawczo-profilaktyczny**

**Zespołu Szkół
Ponadpodstawowych
im. Jarosława Iwaszkiewicza
w Twardogórze
2020/2021**

Podstawa prawna:

- ♣ **Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej** z 2 kwietnia 1997r. (Dz.U. z 1997 r. nr 78, poz. 483 ze zm.).
- ♣ **Konwencja o Prawach Dziecka**, przyjęta przez Zgromadzenie Ogólne Narodów Zjednoczonych z 20 listopada 1989 r. (Dz.U. z 1991 r. nr 120, poz. 526).
- ♣ Ustawa z 26 stycznia 1982 r. – Karta Nauczyciela (tekst jedn.: Dz.U. z 2017 r. poz. 1189).
- ♣ Ustawa z 7 września 1991 r. o systemie oświaty (tekst jedn.: Dz.U. z 2016 r. poz. 1943 ze zm.). Ustawa z 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe (Dz.U. z 2017 r. poz. 59).
- ♣ Ustawa z 26 października 1982r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (tekst jedn. Dz.U. z 2016 r. poz. 487).
- ♣ Ustawa z 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu narkomanii (tekst jedn. Dz.U. z 2017 r. poz. 783).
- ♣ Ustawa z 9 listopada 1995r. o ochronie zdrowia przed następstwami używania tytoniu i wyrobów tytoniowych (tekst jedn. Dz.U. z 2017 r. poz. 957).
- ♣ Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z 18 sierpnia 2015 r. w sprawie zakresu i form prowadzenia w szkołach i placówkach systemu oświaty działalności wychowawczej, edukacyjnej, informacyjnej i profilaktycznej w celu przeciwdziałania narkomanii (Dz.U. z 2015 r. poz. 1249).
- ♣ Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 14 lutego 2017 r. w sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz podstawy programowej kształcenia ogólnego dla szkoły podstawowej, w tym dla uczniów z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu umiarkowanym lub znacznym, kształcenia ogólnego dla branżowej szkoły I stopnia, kształcenia ogólnego dla szkoły specjalnej przysposabiającej do pracy oraz kształcenia ogólnego dla szkoły policealnej.
- ♣ Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z 17 marca 2017 r. w sprawie szczegółowej organizacji publicznych szkół i publicznych przedszkoli.
- ♣ Rozporządzeniem Ministra Edukacji Narodowej z dnia 22 stycznia 2018 r. w sprawie zakresu i form prowadzenia w szkołach i placówkach systemu oświaty działalności wychowawczej, edukacyjnej, informacyjnej i profilaktycznej w celu przeciwdziałania narkomanii.
- ♣ Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 30 stycznia 2018 r. w sprawie podstawy programowej kształcenia ogólnego dla liceum ogólnokształcącego, technikum oraz branżowej szkoły II stopnia (Dz.U. z 2018 r., poz. 467).
- ♣ Podstawowe kierunki realizacji polityki oświatowej państwa i Ministra Edukacji Narodowej w roku szkolnym 2020/2021.
- ♣ Programy narodowe i krajowe w zakresie profilaktyki i promocji zdrowia.
- ♣ **Statut Szkoły** , dokumenty szkolne.

Wstęp

Szkolny program wychowawczo - profilaktyczny realizowany w 2020/2021 opiera się na hierarchii wartości przyjętej przez Radę Pedagogiczną, Radę Rodziców i Samorząd Uczniowski, wynikających z przyjętej w szkole koncepcji pracy. Treści szkolnego programu wychowawczo-profilaktycznego są spójne ze Statutem Szkoły i Wewnątrzszkolnym Ocenianiem. Istotą działań wychowawczych i profilaktycznych szkoły jest współpraca całej społeczności szkolnej oparta na założeniu, że wychowanie jest zadaniem realizowanym w rodzinie i w szkole, która w swojej działalności musi uwzględniać zarówno wolę rodziców, jak i priorytety edukacyjne państwa. Rolą szkoły, oprócz jej funkcji dydaktycznej, jest dbałość o wszechstronny rozwój każdego z uczniów oraz wspomaganie wychowawczej funkcji rodziny. Wychowanie rozumiane jest jako wspieranie uczniów w rozwoju ku pełnej dojrzałości w sferze fizycznej, emocjonalnej, intelektualnej, duchowej i społecznej. Proces wychowania jest wzmacniany i uzupełniany poprzez działania z zakresu profilaktyki problemów dzieci i młodzieży.

Program wychowawczo-profilaktyczny szkoły tworzy spójną całość ze szkolnym zestawem programów nauczania i uwzględnia wymagania opisane w podstawie programowej.

Szkolny program wychowawczo-profilaktyczny określa sposób realizacji celów kształcenia oraz zadań wychowawczych zawartych w podstawie programowej kształcenia ogólnego, uwzględniając kierunki i formy oddziaływań wychowawczych, których uzupełnieniem są działania profilaktyczne skierowane do uczniów, rodziców i nauczycieli.

Program wychowawczo-profilaktyczny został opracowany na podstawie diagnozy potrzeb i problemów występujących w środowisku szkolnym, z uwzględnieniem:

- ♣ wyników ewaluacji wewnętrznej,
- ♣ wyników nadzoru pedagogicznego sprawowanego przez dyrektora,
- ♣ ewaluacji wcześniejszego programu wychowawczo – profilaktycznego realizowanego w roku szkolnym 2019/2020,
- ♣ wniosków i analiz zespołów przedmiotowych,
- ♣ koncepcja funkcjonowania i rozwoju szkoły opracowana przez dyrektora, uwagi, spostrzeżenia, wnioski nauczycieli, uczniów, rodziców.

Podstawowym celem realizacji szkolnego programu wychowawczo-profilaktycznego jest wspieranie dzieci i młodzieży w rozwoju oraz zapobieganie zachowaniom problemowym, ryzykownym. Ważnym elementem realizacji programu wychowawczo-profilaktycznego jest kultywowanie tradycji i ceremoniału szkoły.

Podstawowe zasady realizacji szkolnego programu wychowawczo-profilaktycznego obejmują:

- ♣ powszechną znajomość założeń programu – przez uczniów, rodziców i wszystkich pracowników szkoły,
- ♣ zaangażowanie wszystkich podmiotów szkolnej społeczności i współpracę w realizacji zadań określonych w programie,
- ♣ respektowanie praw wszystkich członków szkolnej społeczności oraz kompetencji organów szkoły (dyrektor, rada rodziców, samorząd uczniowski),
- ♣ współdziałanie ze środowiskiem zewnętrznym szkoły (np. udział organizacji i stowarzyszeń wspierających działalność wychowawczą i profilaktyczną szkoły),
- ♣ współodpowiedzialność za efekty realizacji programu.

I. Misja szkoły

Misją szkoły jest kształcenie i wychowanie w duchu wartości i poczuciu odpowiedzialności, miłości ojczyzny oraz poszanowania dla polskiego dziedzictwa kulturowego, przy jednoczesnym otwarciu się na wartości kultur Europy i świata, kształtowanie umiejętności nawiązywania kontaktów z rówieśnikami, także przedstawicielami innych kultur. Szkoła zapewnia pomoc we wszechstronnym rozwoju uczniów w wymiarze intelektualnym, psychicznym i społecznym, zapewnia pomoc psychologiczną i pedagogiczną uczniom. Misją szkoły jest uczenie wzajemnego szacunku i uczciwości jako postawy życia w społeczeństwie i w państwie, w duchu przekazu dziedzictwa kulturowego i kształtowania postaw patriotycznych, a także budowanie pozytywnego obrazu szkoły poprzez kultywowanie i tworzenie jej tradycji. Misją szkoły jest także przeciwdziałanie pojawianiu się zachowań ryzykownych, kształtowanie postawy odpowiedzialności za siebie i innych oraz troska o bezpieczeństwo uczniów, nauczycieli i rodziców.

Działalność wychowawcza szkoły należy do podstawowych celów polityki oświatowej państwa. Wychowanie młodego pokolenia jest zadaniem rodziny i szkoły, która w swojej działalności musi uwzględniać wolę rodziców, ale także i państwa, do którego obowiązków należy stwarzanie właściwych warunków wychowania. Zadaniem szkoły jest ukierunkowanie procesu wychowawczego na wartości, które wyznaczają cele wychowania i kryteria jego oceny. Wychowanie ukierunkowane na wartości zakłada przede wszystkim podmiotowe traktowanie ucznia, a wartości skłaniają człowieka do podejmowania odpowiednich wyborów czy decyzji. W realizowanym procesie dydaktyczno-wychowawczym szkoła podejmuje działania związane z miejscami ważnymi dla pamięci narodowej, formami upamiętniania postaci i wydarzeń z przeszłości, najważniejszymi świętami narodowymi i symbolami państwowymi.

II. Sylwetka absolwenta

Dążeniem szkoły jest przygotowanie uczniów do efektywnego funkcjonowania w życiu społecznym oraz podejmowania samodzielnych decyzji w poczuciu odpowiedzialności za własny rozwój. Szkoła kształtuje sylwetkę dojrzałego absolwenta, który:

a) **samodzielnie** funkcjonuje w otaczającym go świecie, którego zasady działania zna i rozumie. Z pozytywnym nastawieniem patrzy na świat, wierzy w siebie i swoje możliwości.

b) **jest otwarty życzliwy i uczynny**, łatwo nawiązuje kontakty, jest przyjacielski. Cechuje go takt i kultura osobista. Jest słowny i punktualny, szanuje czas swój i cudzy. Dobrze współpracuje w grupie. Potrafi przedstawiać swoje poglądy i słuchać zdania innych, umie cierpliwie poszukiwać rozwiązań kompromisowych i podporządkować się woli większości w sprawach niesprzecznych z zasadami etyki. Radzi sobie w sytuacjach konfliktowych zarówno jako strona, jak też jako mediator.

c) **jest tolerancyjny**. Akceptuje różnice między ludźmi jako coś naturalnego, a często - cennego. Ze zrozumieniem traktuje różnice wynikające z niejednakowych możliwości, motywacji i odmienności kulturowych ludzi. Umie stopniować oceny moralne i dokonywać trafnych wyborów w sytuacjach trudnych i niejednoznacznych.

d) **jest ciekawy świata i ludzi**. Ma określone zainteresowania, w których rozwoju wspomaga go wiedza uzyskana w szkole. Poszukuje nowych obszarów dla swej aktywności, problemów do rozwiązywania, wyzwań, które dostarczyłyby mu nowych doświadczeń i które pozwoliłyby mu się sprawdzić. Potrafi myśleć twórczo, stawiać sobie cele i je realizować.

e) **komunikuje się bez problemu**, trafnie dostosowuje do osoby odbiorcy treść i formę komunikatu werbalnego i pozawerbalnego. Sprawnie posługuje się nowoczesnymi technologiami komunikacyjnymi. Łatwo pozyskuje, przekształca i prezentuje informacje.

f) **swobodnie korzysta z różnych źródeł wiedzy**, jest w pełni kompetentny do samokształcenia się. W razie potrzeby potrafi zaprojektować złożone działania dobierając właściwe metody postępowania. Doświadczenia nabyte w szkole i poza nią umie właściwie wykorzystać w życiu.

g) **jest rozważny**. Z dystansem podchodzi do uzyskanych informacji i potrafi je weryfikować w oparciu o alternatywne źródła wiedzy. Potrafi przewidzieć zagrożenia także w sytuacjach wcześniej nieznanych i modyfikuje swoje zachowania w ich przewidywaniu. Umie dostosować się do nowej sytuacji i podjąć w niej właściwe działania.

h) **jest odpowiedzialny**. Zdaje sobie sprawę z możliwych następstw różnych działań. Umie podejmować działania korzystne dla siebie i nienarazające innych. Gotów jest ponosić odpowiedzialność za swoje postępowanie i podjęte decyzje, potrafi przyznać się do błędu, wykazuje odwagę cywilną. W działaniu zbiorowym wykazuje poczucie odpowiedzialności za efekty pracy grupy.

III. Cele ogólne

Działalność wychowawcza w szkole i placówce polega na prowadzeniu działań z zakresu promocji zdrowia oraz wspomaganiu ucznia i wychowanka w jego rozwoju ukierunkowanym na osiągnięcie pełnej dojrzałości w sferze:

- ▲ fizycznej – ukierunkowanej na zdobycie przez ucznia i wychowanka wiedzy i umiejętności pozwalających na prowadzenie zdrowego stylu życia i podejmowania zachowań prozdrowotnych,
- ▲ psychicznej – ukierunkowanej na zbudowanie równowagi i harmonii psychicznej, osiągnięcie właściwego stosunku do świata, poczucia siły, chęci do życia i witalności, ukształtowanie postaw sprzyjających rozwijaniu własnego potencjału kształtowanie środowiska

sprzyjającego rozwojowi uczniów, zdrowiu i dobrej kondycji psychicznej,

- ▲ społecznej – ukierunkowanej na kształtowanie postawy otwartości w życiu społecznym, opartej na umiejętności samodzielnej analizy wzorów i norm społecznych oraz dokonywania wyborów, a także doskonaleniu umiejętności wypełniania ról społecznych,
- ▲ aksjologicznej – ukierunkowanej na zdobycie konstruktywnego i stabilnego systemu wartości, w tym docenienie znaczenia zdrowia oraz poczucia sensu istnienia.

Działalność wychowawcza obejmuje w szczególności:

- ▲ współdziałanie całej społeczności szkoły na rzecz kształtowania u uczniów wiedzy, umiejętności i postaw określonych w sylwetce absolwenta,
- ▲ kształtowanie hierarchii systemu wartości, w którym zdrowie i odpowiedzialność za własny rozwój należą do jednych z najważniejszych wartości w życiu, a decyzje w tym zakresie podejmowane są w poczuciu odpowiedzialności za siebie i innych,
- ▲ współpracę z rodzicami lub opiekunami uczniów w celu budowania spójnego systemu wartości oraz kształtowania postaw prozdrowotnych i promowania zdrowego stylu życia oraz zachowań proekologicznych,
- ▲ wzmacnianie wśród uczniów i wychowanków więzi ze szkołą oraz społecznością lokalną,
- ▲ kształtowanie przyjaznego klimatu w szkole lub placówce, budowanie prawidłowych relacji rówieśniczych oraz relacji uczniów i nauczycieli, wychowanków i wychowawców, a także nauczycieli, wychowawców i rodziców lub opiekunów, w tym wzmacnianie więzi z rówieśnikami oraz nauczycielami i wychowawcami,
- ▲ doskonalenie umiejętności nauczycieli i wychowawców w zakresie budowania podmiotowych relacji z uczniami oraz ich rodzicami lub opiekunami oraz warsztatowej pracy z grupą uczniów,
- ▲ wzmacnianie kompetencji wychowawczych nauczycieli i wychowawców oraz rodziców lub opiekunów,
- ▲ kształtowanie u uczniów postaw prospołecznych, w tym poprzez możliwość udziału w działaniach z zakresu wolontariatu, sprzyjających aktywnemu uczestnictwu uczniów w życiu społecznym,
- ▲ przygotowanie uczniów do aktywnego uczestnictwa w kulturze i sztuce narodowej i światowej,
- ▲ wspieranie edukacji rówieśniczej i programów rówieśniczych mających na celu modelowanie postaw prozdrowotnych i prospołecznych.

Działalność edukacyjna w szkole polega na stałym poszerzaniu i ugruntowywaniu wiedzy i umiejętności u uczniów i wychowanków, ich rodziców lub opiekunów, nauczycieli i wychowawców z zakresu promocji zdrowia i zdrowego stylu życia.

Działalność edukacyjna obejmuje w szczególności:

- ^ poszerzenie wiedzy rodziców lub opiekunów, nauczycieli i wychowawców na temat prawidłowości rozwoju i zaburzeń zdrowia psychicznego dzieci i młodzieży, rozpoznawania wczesnych objawów używania środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych, a także suplementów diet i leków w celach innych niż medyczne oraz postępowania w tego typu przypadkach,
- ^ rozwijanie i wzmacnianie umiejętności psychologicznych i społecznych uczniów,
- ^ kształtowanie u uczniów umiejętności życiowych, w szczególności samokontroli, radzenia sobie ze stresem, rozpoznawania i wyrażania własnych emocji,
- ^ kształtowanie krytycznego myślenia i wspomaganie uczniów i wychowanków w konstruktywnym podejmowaniu decyzji w sytuacjach trudnych, zagrażających prawidłowemu rozwojowi i zdrowemu życiu,
- ^ prowadzenie wewnątrzszkolnego doskonalenia kompetencji nauczycieli i wychowawców w zakresie rozpoznawania wczesnych objawów używania środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych, oraz podejmowania szkolnej interwencji profilaktycznej,
- ^ doskonalenie kompetencji nauczycieli i wychowawców w zakresie profilaktyki używania środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych, norm rozwojowych i zaburzeń zdrowia psychicznego wieku rozwojowego.

Działalność informacyjna w szkole polega na dostarczaniu rzetelnych i aktualnych informacji, dostosowanych do wieku oraz możliwości psychofizycznych odbiorców, na temat zagrożeń i rozwiązywania problemów związanych z używaniem środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych skierowanych do uczniów oraz ich rodziców lub opiekunów, a także nauczycieli i wychowawców oraz innych pracowników szkoły.

Działalność informacyjna obejmuje w szczególności:

- ^ dostarczenie aktualnych informacji nauczycielom, wychowawcom i rodzicom lub opiekunom na temat skutecznych sposobów prowadzenia działań wychowawczych i profilaktycznych związanych z przeciwdziałaniem używaniu środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych i innych zagrożeń cywilizacyjnych,
- ^ udostępnienie informacji o ofercie pomocy specjalistycznej dla uczniów i wychowanków, ich rodziców lub opiekunów w przypadku używania środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych,
- ^ przekazanie informacji uczniom i wychowankom, ich rodzicom lub opiekunom oraz nauczycielom i wychowawcom na temat konsekwencji prawnych związanych z naruszeniem przepisów ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii,

- ▲ informowanie uczniów i wychowanków oraz ich rodziców lub opiekunów o obowiązujących procedurach postępowania nauczycieli i wychowawców oraz o metodach współpracy szkół i placówek z Policją w sytuacjach zagrożenia narkomanią.

Działalność profilaktyczna w szkole polega na realizowaniu działań z zakresu profilaktyki uniwersalnej, selektywnej i wskazującej.

Działalność profilaktyczna obejmuje:

- ▲ wspieranie wszystkich uczniów i wychowanków w prawidłowym rozwoju i zdrowym stylu życia oraz podejmowanie działań, których celem jest ograniczanie zachowań ryzykownych niezależnie od poziomu ryzyka używania przez nich środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych,
- ▲ wspieranie uczniów i wychowanków, którzy ze względu na swoją sytuację rodzinną, środowiskową lub uwarunkowania biologiczne są w wyższym stopniu narażeni na ryzyko zachowań ryzykownych,
- ▲ wspieranie uczniów i wychowanków, u których rozpoznano wczesne objawy używania środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych lub występowania innych zachowań ryzykownych, które nie zostały zdiagnozowane jako zaburzenia lub choroby wymagające leczenia.

Działania te obejmują w szczególności:

- ▲ realizowanie wśród uczniów i wychowanków oraz ich rodziców lub opiekunów programów profilaktycznych i promocji zdrowia psychicznego dostosowanych do potrzeb indywidualnych i grupowych oraz realizowanych celów profilaktycznych, rekomendowanych w ramach systemu rekomendacji, o którym mowa w Krajowym Programie Przeciwdziałania Narkomanii,
- ▲ przygotowanie oferty zajęć rozwijających zainteresowania i uzdolnienia, jako alternatywnej pozytywnej formy działalności zaspakajającej ważne potrzeby, w szczególności potrzebę podniesienia samooceny, sukcesu, przynależności i satysfakcji życiowej,
- ▲ kształtowanie i wzmacnianie norm przeciwnych używaniu środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych przez uczniów, a także norm przeciwnych podejmowaniu innych zachowań ryzykownych,
- ▲ doskonalenie zawodowe nauczycieli i wychowawców w zakresie realizacji szkolnej interwencji profilaktycznej w przypadku podejmowania przez uczniów i wychowanków zachowań ryzykownych,
- ▲ włączanie, w razie potrzeby, w indywidualny program edukacyjno-terapeutyczny, o którym mowa w art. 71b ust. 1b ustawy o systemie oświaty, działań z zakresu przeciwdziałania używaniu środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych.

W bieżącym roku szkolnym najważniejsze działania w pracy wychowawczej są ukierunkowane na:

- ▲ wspomaganie rozwoju ucznia w sferze emocjonalnej, społecznej i twórczej,
- ▲ przygotowanie uczniów do prawidłowego funkcjonowania w grupie społecznej (szkole, klasie),
- ▲ wzbudzanie poczucia przynależności do grupy,
- ▲ rozbudzanie poczucia własnej wartości, wiary we własne siły i możliwości,
- ▲ budowanie poczucia tożsamości regionalnej i narodowej,

- ▲ przeciwdziałanie przemocy, agresji i uzależnieniom,
- ▲ przeciwdziałanie pojawianiu się zachowań ryzykownych,
- ▲ troska o szeroko pojęte bezpieczeństwo podopiecznych, nauczycieli i rodziców.

Zadania profilaktyczne programu to:

- ▲ zapoznanie z normami zachowania obowiązującymi w szkole,
- ▲ znajomość zasad ruchu drogowego – bezpieczeństwo w drodze do szkoły,
- ▲ promowanie zdrowego stylu życia,
- ▲ kształtowanie nawyków prozdrowotnych,
- ▲ rozpoznawanie sytuacji i zachowań ryzykownych, w tym korzystanie ze środków psychoaktywnych (lekarstw bez wskazań lekarskich, papierosów, alkoholu i narkotyków),
- ▲ eliminowanie z życia szkolnego agresji i przemocy rówieśniczej,
- ▲ niebezpieczeństwa związane z nadużywaniem komputera, Internetu, telefonów komórkowych i telewizji,
- ▲ wzmacnianie poczucia własnej wartości uczniów, podkreślanie pozytywnych doświadczeń życiowych, pomagających młodym ludziom ukształtować pozytywną tożsamość,
- ▲ uczenie sposobów wyrażania własnych emocji i radzenia sobie ze stresem.

IV. Struktura oddziaływań wychowawczych

▲ Dyrektor szkoły:

- ▲ stwarza warunki dla realizacji procesu wychowawczego w szkole,
- ▲ sprawuje opiekę nad uczniami oraz stwarza warunki harmonijnego rozwoju psychofizycznego poprzez aktywne działania prozdrowotne, dba o prawidłowy poziom pracy wychowawczej i opiekuńczej szkoły,
- ▲ inspiruje nauczycieli do poprawy istniejących lub wdrożenia nowych rozwiązań w procesie kształcenia, przy zastosowaniu innowacyjnych działań programowych, organizacyjnych lub metodycznych, których celem jest rozwijanie kompetencji uczniów,
- ▲ stwarza warunki do działania w szkole lub placówce: wolontariuszy, stowarzyszeń i innych organizacji, w szczególności organizacji harcerskich, których celem statutowym jest działalność wychowawcza lub rozszerzanie i wzbogacanie form działalności dydaktycznej, wychowawczej, opiekuńczej i innowacyjnej szkoły,
- ▲ współpracuje z zespołem wychowawców, pedagogiem, psychologiem szkolnym, oraz Samorządem Uczniowskim, wspomaga nauczycieli w realizacji zadań,
- ▲ czuwa nad realizowaniem przez uczniów obowiązku szkolnego,
- ▲ nadzoruje zgodność działania szkoły ze statutem, w tym dba o przestrzeganie zasad oceniania, praw uczniów, kompetencji organów szkoły,
- ▲ nadzoruje realizację szkolnego programu wychowawczo-profilaktycznego.

▲ **Rada pedagogiczna:**

- ▲ uczestniczy w diagnozowaniu pracy wychowawczej szkoły i potrzeb w zakresie działań profilaktycznych,
- ▲ opracowuje projekt programu wychowawczo-profilaktycznego i uchwała go w porozumieniu z Radą Rodziców ,
- ▲ opracowuje i zatwierdza dokumenty i procedury postępowania nauczycieli w sytuacjach zagrożenia młodzieży demoralizacją i przestępczością
- ▲ uczestniczy w realizacji szkolnego programu wychowawczo-profilaktycznego,
- ▲ uczestniczy w ewaluacji szkolnego programu wychowawczo-profilaktycznego.

▲ **Nauczyciele:**

- ▲ współpracują z wychowawcami klas w zakresie realizacji zadań wychowawczych, uczestniczą w realizacji Szkolnego Programu Wychowawczo-Profilaktycznego,
- ▲ reagują na obecność w szkole osób obcych, które swoim zachowaniem stwarzają zagrożenie dla ucznia,
- ▲ reagują na przejawy agresji, niedostosowania społecznego i uzależnień uczniów,
- ▲ przestrzegają obowiązujących w szkole procedur postępowania w sytuacjach zagrożenia młodzieży demoralizacją i przestępczością,
- ▲ udzielają uczniom pomocy w przezwyciężaniu niepowodzeń szkolnych,
- ▲ kształcą i wychowują dzieci w duchu patriotyzmu i demokracji,
- ▲ rozmawiają z uczniami i rodzicami o zachowaniu i frekwencji oraz postępach w nauce na swoich zajęciach,
- ▲ wspierają zainteresowania i rozwój osobowy ucznia,

▲ **Wychowawcy klas:**

- ▲ diagnozują sytuację wychowawczą w klasie,
- ▲ rozpoznają indywidualne potrzeby uczniów,
- ▲ na podstawie dokonanego rozpoznania oraz celów i zadań określonych w Szkolnym Programie Wychowawczo-Profilaktycznym, opracowują plan pracy wychowawczej dla klasy na dany rok szkolny, uwzględniając specyfikę funkcjonowania zespołu klasowego i potrzeby uczniów,
- ▲ przygotowują sprawozdanie z realizacji planu pracy wychowawczej i wnioski do dalszej pracy,

- ▲ zapoznają uczniów swoich klas i ich rodziców z prawem wewnątrzszkolnym i obowiązującymi zwyczajami, tradycjami szkoły,
- ▲ są członkami zespołu wychowawców i wykonują zadania zlecone przez przewodniczącego zespołu,
- ▲ oceniają zachowanie uczniów swojej klasy, zgodnie z obowiązującymi w szkole procedurami,
- ▲ współpracują z innymi nauczycielami uczącymi w klasie, rodzicami uczniów, pedagogiem szkolnym oraz specjalistami pracującymi z uczniami o specjalnych potrzebach,
- ▲ wspierają uczniów potrzebujących pomocy, znajdujących się w trudnej sytuacji,
- ▲ rozpoznają oczekiwania swoich uczniów i ich rodziców,
- ▲ dbają o dobre relacje uczniów w klasie,
- ▲ podejmują działania profilaktyczne w celu przeciwdziałania niewłaściwym zachowaniom podopiecznych,
- ▲ współpracują z sądem, policją, innymi osobami i instytucjami działającymi na rzecz dzieci i młodzieży,
- ▲ podejmują działania w zakresie poszerzania kompetencji wychowawczych
- ▲ opracowuje projekty procedur postępowania w sytuacjach zagrożenia młodzieży demoralizacją i przestępczością, zasad współpracy z instytucjami i osobami działającymi na rzecz uczniów, propozycje modyfikacji zasady usprawiedliwiania nieobecności, karania, nagradzania, wystawiania ocen zachowania i innych,
- ▲ analizuje i rozwiązuje bieżące problemy wychowawcze,
- ▲ ustala potrzeby w zakresie doskonalenia umiejętności wychowawczych nauczycieli, w tym rozpoczynających pracę w roli wychowawcy,
- ▲ przygotowuje analizy i sprawozdania w zakresie działalności wychowawczej i profilaktycznej szkoły,

Pedagog szkolny:

- ▲ diagnozuje środowisko wychowawcze,
- ▲ zapewnia uczniom pomoc psychologiczną w odpowiednich formach,
- ▲ współpracuje z rodzicami uczniów potrzebującymi szczególnej troski wychowawczej lub stałej opieki,
- ▲ zabiega o różne formy pomocy wychowawczej i materialnej dla uczniów,
- ▲ współpracuje z rodzicami w zakresie działań wychowawczych i profilaktycznych, udziela pomocy psychologiczno-pedagogicznej rodzicom uczniów,

- ♣ współpracuje z placówkami wspierającymi proces dydaktyczno-wychowawczy szkoły i poszerzającymi zakres działań o charakterze profilaktycznym w tym z poradnią psychologiczno-pedagogiczną,
- ♣ zapewnia wsparcie uczniom w zakresie doradztwa zawodowego.

♣ Rodzice:

- ♣ współtworzą szkolny program wychowawczo-profilaktyczny,
- ♣ uczestniczą w diagnozowaniu pracy wychowawczej szkoły,
- ♣ uczestniczą w wywiadówkach organizowanych przez szkołę,
- ♣ zasięgają informacji na temat swoich dzieci w szkole,
- ♣ współpracują z wychowawcą klasy i innymi nauczycielami uczącymi w klasie,
- ♣ dbają o właściwą formę spędzania czasu wolnego przez uczniów,
- ♣ rada rodziców uchwalanie w porozumieniu z radą pedagogiczną program wychowawczo-profilaktyczny szkoły.

Samorząd Uczniowski:

- ♣ jest inspiratorem i organizatorem życia kulturalnego uczniów szkoły, działalności oświatowej, sportowej oraz rozrywkowej zgodnie z własnymi potrzebami i możliwościami organizacyjnymi w porozumieniu z dyrektorem,
- ♣ uczestniczy w diagnozowaniu sytuacji wychowawczej szkoły,
- ♣ współpracuje z Zespołem Wychowawców i Radą Pedagogiczną,
- ♣ prowadzi akcje pomocy dla potrzebujących kolegów,
- ♣ reprezentuje postawy i potrzeby środowiska uczniowskiego,
- ♣ propaguje ideę samorządności oraz wychowania w demokracji,
- ♣ dba o dobre imię i honor szkoły oraz wzbogaca jej tradycję,
- ♣ może podejmować działania z zakresu wolontariatu.

V. Szczegółowe cele wychowawcze do realizacji w roku szkolnym 2020 /2021

OBSZAR ROZWOJU INTELEKTUALNEGO

- ♣ Rozpoznanie i rozwijanie możliwości, uzdolnień i zainteresowań uczniów.
- ♣ Zwiększenie udziału uczniów w zajęciach.
- ♣ Wsparcie uczniów i zapewnienie pomocy w odpowiedniej formie.
- ♣ Poprawa frekwencji uczniów na zajęciach lekcyjnych.

OBSZAR ROZWOJU SPOŁECZNEGO:

- ♣ Integracja zespołów klasowych.
- ♣ Rozumienie i respektowanie obowiązujących norm.
- ♣ Rozwijanie umiejętnego i prozdrowotnego korzystania z technologii cyfrowych.
- ♣ Rozwijanie postaw prospołecznych i działań w zakresie wolontariatu.

OBSZAR ROZWOJU FIZYCZNEGO

- ♣ Kształtowanie umiejętności podejmowania i realizacji zachowań prozdrowotnych.
- ♣ Kształtowaniu postaw prozdrowotnych.
- ♣ Kształtowanie świadomości zależności pomiędzy odpowiednim stylem życia a zdrowiem.

OBSZAR ROZWOJU EMOCJONALNEGO

- ♣ Kształtowanie pozytywnego obrazu własnej osoby.
- ♣ Wskazywanie swoich mocnych i słabych stron.
- ♣ Wskazywanie konstruktywnych sposobów rozwijania swoich predyspozycji i pokonywania potencjalnych trudności.

OBSZAR ROZWOJU DUCHOWEGO

- ♣ Upowszechnienie wiedzy na temat obowiązujących w szkole norm i wartości.

VI. Strategia wychowawczo – profilaktyczna.

1. Sfera rozwoju intelektualnego

Zadania	Sposoby realizacji	Odpowiedzialni	Termin
Rozpoznanie i rozwijanie możliwości, uzdolnień i zainteresowań uczniów	-przeprowadzanie w klasach diagnoz i ankiet wstępnych, obserwacje podczas bieżącej pracy.	nauczyciele, wychowawcy	cały rok
Rozwijanie zainteresowań i zdolności uczniów	-przygotowanie propozycji zajęć w zespołach przedmiotowych, konkursów, udział w życiu kulturalnym miasta, przygotowanie programów artystycznych na uroczystości szkolnych, prezentowanie talentów na forum szkoły. -przeprowadzenie przez nauczycieli zajęć lekcyjnych z wykorzystaniem aktywizujących metod pracy.	nauczyciele dyrektor	zgodnie z harmonogramem zgodnie z terminami obserwacji lekcji ustalonym w planie nadzoru pedagogicznego.
Rozwijanie umiejętności rozpoznawania własnych uzdolnień	-zajęcia z doradztwa zawodowego oraz języka angielskiego zawodowego.	pedagog, nauczyciel języka angielskiego	cały rok (zgodnie z harmonogramem zajęć w poszczególnych klasach)
Kształcenie samodzielnego formułowania i wyrażania sądów	-wprowadzanie elementów wolontariatu.	wychowawcy pedagog samorząd uczniowski	cały rok
Podnoszenie efektów kształcenia poprzez uświadamianie wagi edukacji i wyników egzaminów zewnętrznych	-lekcje wychowawcze poświęcone tej tematyce, -szkolne konkursy z nagrodami na najwyższą średnią i najlepszą frekwencję, -stypendia	nauczyciele wychowawcy	zajęcia zgodnie z harmonogramem, opracowanie regulaminu konkursu
Uczenie planowania i dobrej organizacji własnej pracy	-lekcje wychowawcze poświęcone tej tematyce, -praktyczne sposoby zarządzania czasem także podczas nauki zdalnej na warsztatach prowadzonych przez pedagoga szkolnego,	pedagog nauczyciele	zgodnie z harmonogramem

<p>Wdrażanie nowej podstawy programowej ze szczególnym uwzględnieniem edukacji przyrodniczej i matematycznej. Rozwijanie samodzielności, innowacyjności i kreatywności uczniów.</p>	<p>- monitorowanie realizacji podstawy programowej,</p> <p>- konkursy matematyczno – przyrodnicze,</p> <p>- praca metodą projektów i warsztatów,</p>	<p>Nauczyciele przedmiotów matematyczno – przyrodniczych,</p>	<p>cały rok</p>
--	--	---	-----------------

2. Sfera moralna

Zadania	Sposoby realizacji	Odpowiedzialni	Termin
<p>Kształtowanie szacunku do ludzi, wrażliwości na potrzeby drugiego człowieka, prawidłowe rozumienie wolności jednostki oparte na poszanowaniu osoby ludzkiej</p>	<p>-działalność charytatywna, - wolontariat szkolny</p>	<p>opiekun samorządu szkolnego</p>	<p>cały rok</p>
<p>Rozwój poszanowania dziedzictwa narodowego i kształtowanie świadomości narodowej. Wskazywanie autorytetów i wzorców moralnych</p>	<p>-świętowanie rocznic i wydarzeń patriotycznych, - lekcje wychowawcze na temat patriotyzmu,</p>	<p>nauczyciele wskazani jako odpowiedzialni za poszczególne działania</p>	<p>zgodnie z kalendarzem imprez i uroczystości</p>
<p>Poznanie kultury rodzimej, zaznajamianie z kulturą regionu</p>	<p>-wycieczki, tematyczne, -lekcje wychowawcze,</p>	<p>wychowawcy kustosz muzeum</p>	<p>cały rok</p>
<p>Poznanie dorobku kulturalnego Europy, świata, wykształcenie postawy tolerancji i szacunku dla innych narodów, kultur, religii</p>	<p>-lekcje wychowawcze poświęcone tej tematyce</p>	<p>nauczyciele wychowawcy</p>	<p>cały rok</p>
<p>Uczenie właściwego pojęcia tolerancji, odwagi w reagowaniu na niesprawiedliwość, krzywdę drugiego</p>	<p>-akcje charytatywne</p>	<p>pedagog szkolny wychowawcy klas</p>	<p>zgodnie z harmonogramem opracowanym przez pedagoga i wychowawców</p>

człowieka, agresję			
Promowanie zdrowego stylu życia	-dzień sportu, - zajęcia o zdrowym stylu odżywiania się oraz znaczeniu ruchu w życiu człowieka	nauczyciel wychowania fizycznego, nauczyciele biologii i wychowania fizycznego, wychowawcy klas	wg harmonogramu

3. Sfera społeczna

Zadania	Sposoby realizacji	Odpowiedzialni	Termin
Kształtowanie przekonania o społecznym wymiarze istnienia osoby ludzkiej, a także o społecznym aspekcie bycia uczniem szkoły	-omówienie zasad statutu szkoły i regulaminów szkolnych, lekcje wychowawcze poświęcone tej tematyce. -wdrażanie do bezpiecznego i efektywnego korzystania z technologii cyfrowych niezbędnych w kształceniu na odległość.	Wychowawcy	zgodnie z harmonogramem
Uczenie działania zespołowego, tworzenia klimatu dialogu i efektywnej współpracy, umiejętności słuchania innych i rozumienia ich poglądów. Uczenie zasad samorządności i demokracji	-warsztaty z zakresu komunikacji społecznej, pracy w zespole, funkcjonowania wśród innych, -analizy sytuacji problemowych i możliwości ich konstruktywnego rozwiązywania. -wybory do samorządu uczniowskiego/wybory samorządów klasowych,	wychowawcy pedagog	zgodnie z harmonogramem
Doskonalenie kultury bycia	-pogadanki	nauczyciele	zgonie z potrzebami
Kształtowanie postawy szacunku wobec środowiska naturalnego	-udział w akcji sprzątanie świata. -udział w akcjach charytatywnych na rzecz zwierząt, wycieczki krajoznawcze.	nauczyciele wychowawcy	zgodnie z harmonogramem
Kształtowanie aktywnej postawy wobec przyszłej pracy zawodowej oraz wymagań rynku pracy.	-warsztaty dla klas prowadzone przez nauczycieli przedmiotów zawodowych i nauczyciela przedsiębiorczości,	doradcy zawodowi nauczyciele przedmiotów zawodowych i przedsiębior.	zgodnie z harmonogramem

Współpraca z Urzędem Pracy oraz innymi instytucjami w celu uzyskania informacji o sytuacji na lokalnym rynku pracy	- nauka poszukiwania pracy, analizy ofert, nauka wypełniania dokumentów związanych z podjęciem pracy zawodowej, - przygotowanie do rozmowy kwalifikacyjnej przed podjęciem pracy		
Systematyczne monitorowanie frekwencji uczniów na zajęciach lekcyjnych. Zwiększenie współpracy z rodzicami w zakresie kontroli obowiązku szkolnego	- analiza frekwencji uczniów - systematyczne informowanie rodziców o absencji uczniów, wywiadówki - indywidualne spotkania z rodzicami,	pedagog wychowawcy	- sporządzanie miesięcznych zestawień obecności
Wdrażanie do bezpiecznego i efektywnego korzystania z technologii cyfrowych niezbędnych w kształceniu na odległość	- wykorzystanie technologii informatycznej na lekcjach, - lekcje wychowawcze na temat etykiety i bezpieczeństwa w Internecie	- nauczyciele	- cały rok

4. Sfera emocjonalna

Zadania	Sposoby realizacji	Odpowiedzialni	Termin
Nauka nabywania świadomości własnych słabych i mocnych stron, kształtowanie samoakceptacji, budowanie poczucia własnej wartości	- zajęcia w ramach <i>Doradztwa zawodowego</i> , - lekcje wychowawcze poświęcone tej tematyce	pedagog szkolny wychowawcy	zgodnie z konkretnymi terminami dla poszczególnych oddziałów
Kształcenie umiejętności rozwiązywania problemów bez użycia siły	- spotkania mediacyjne - lekcje wychowawcze z wykorzystaniem filmu o agresji i jej unikaniu,	pedagog szkolny wychowawcy bibliotekarz	zgodnie z konkretnymi terminami dla poszczególnych oddziałów

<p>Zapewnienie wysokiej jakości kształcenia oraz wsparcia psychologiczno – pedagogicznego wszystkim uczniom z uwzględnieniem zróżnicowania ich potrzeb rozwojowych i edukacyjnych.</p>	<p>- dostosowanie form i metod kształcenia do możliwości psychofizycznych uczniów, - dostosowanie rozkładów materiałów do potrzeb uczniów po okresie zdalnego nauczania, - udzielanie pomocy psychologiczno – pedagogicznej, także uczniom mających zaległości dydaktyczne bądź jakiegokolwiek trudności po okresie zdalnego nauczania</p>	<p>nauczyciele, pedagog</p>	<p>cały rok</p>
---	--	---------------------------------	-----------------

5. Sfera fizyczna.

Zadania	Sposoby realizacji	Odpowiedzialni	Termin
<p>Promowanie zdrowego stylu życia, higiena ciała i umysłu oraz kształtowanie postaw i nawyków prozdrowotnych z uwzględnieniem odpowiedzialności za zdrowie swoje i innych.</p>	<p>-przeprowadzenie zajęć z zakresu edukacji zdrowotnej (higiena osobista, zdrowe odżywianie, aktywność fizyczna, praca i wypoczynek, bezpieczeństwo w życiu codziennym, zapobieganie urazom). -przeprowadzenie zajęć z zakresu udzielania pierwszej pomocy (kształtowanie umiejętności korzystania z pogotowia, poznanie czynników zagrażających zdrowiu oraz sposobów unikania ich, umiejętność dbania o własne zdrowie),</p>	<p>wychowawcy nauczyciele pedagog</p>	<p>cały rok</p>

	<p>-przeprowadzenie zajęć, spotkań na tematy dotyczące zaburzeń chorobowych takich jak anoreksja, bulimia, otyłość.</p> <p>-zapoznanie uczniów z systemem ochrony zdrowia,</p> <p>-udział uczniów w szkolnych i pozaszkolnych zawodach sportowych oraz zajęciach pozalekcyjnych,</p> <p>-przeprowadzenie zajęć profilaktycznych na temat chorób: AIDS</p>		
<p>Działania wychowawcze zapobiegające uzależnieniom wśród dzieci i młodzieży.</p>	<p>-organizowanie spotkań ze specjalistami z zakresu profilaktyki uzależnień,</p> <p>-udzielanie porad i konsultacji dla uczniów i rodziców</p> <p>-udzielanie pomocy psychologiczno – pedagogicznej,</p> <p>-współpraca z rodzicami,</p> <p>-udział uczniów w konkursach, zajęciach dotyczących uzależnień,</p>	<p>wychowawcy nauczyciele pedagog</p>	<p>cały rok</p>

Integralną częścią programu wychowawczo profilaktycznego jest kalendarz uroczystości, imprez i wydarzeń szkolnych w roku szkolnym 2020/2021.

VII. Analiza dotychczasowych działań wychowawczych i profilaktycznych szkoły.

Dotychczasowe działania:

Dokonano analizy dokumentów szkolnych, wniosków i rekomendacji Dyrektora z nadzoru pedagogicznego, wniosków z ewaluacji wewnętrznych (przedmiot ewaluacji wewnętrznej: **skuteczność podejmowanych i realizowanych w szkole działań wychowawczo-profilaktycznych ukierunkowanych na wzmocnienie pożądanych zachowań uczniów**) oraz wniosków Rady Pedagogicznej. Przeprowadzono dyskusję wśród nauczycieli, zasięgnięto opinii rodziców oraz środowisk lokalnych związanych ze szkołą. Na podstawie diagnoz, ankiet, wywiadów, zaleceń Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej, ustalono, że problemami w szkole są:

- **częsta absencja na lekcjach;**
- **trudności w uczeniu się i przystosowanie się do warunków nauki zdalnej;**
- **radzenie sobie z problemami emocjonalnymi;**
- **uzależnienia (Internet, używki) – udział w badaniu „Granie na ekranie”; ankieta przeprowadzona wśród rodziców badająca świadomość zagrożeń uzależnieniami;**
- **postawy etyczne – związane z kształtowaniem etosu pracy i pracownika.**

W dokonaniu analiz pomocne okazały się wszystkie dokumenty szkolne o charakterze statystycznym (dziennik szkolny, dziennik pracy pedagoga, dokumentacja dyrektora szkoły), diagnozy szkolne i klasowe (opracowania wychowawcy klasy) oraz dokumentacja lub opis indywidualnych zachowań uczniów. Szkoła zobowiązana jest do bieżącego monitorowania efektu działania programu wychowawczego i przeciwdziałania niepowodzeniom.

VII. Zasady ewaluacji programu wychowawczo-profilaktycznego

Ewaluacja programu polega na systematycznym gromadzeniu informacji na temat prowadzonych działań, w celu ich modyfikacji i podnoszenia skuteczności programu wychowawczo-profilaktycznego. Ewaluacja przeprowadzana będzie poprzez:

- ^ obserwację zachowań uczniów i zachodzących w tym zakresie zmian,
 - ^ analizę dokumentacji,
 - ^ przeprowadzanie ankiet, kwestionariuszy wśród uczniów, rodziców i nauczycieli,
 - ^ rozmowy z rodzicami,
 - ^ wymianę spostrzeżeń w zespołach wychowawców i nauczycieli,
 - ^ analizy przypadków.
- ^ szkoła przeprowadza diagnozę w zakresie zagrożeń związanych z używaniem substancji psychotropowych, środków zastępczych oraz nowych substancji psychoaktywnych**

Ewaluacja programu przeprowadzana będzie w każdym roku szkolnym przez zespół ds. ewaluacji programu wychowawczo-profilaktycznego, powołany przez dyrektora. Zadaniem zespołu jest opracowanie planu ewaluacji, organizacja badań oraz opracowanie wyników. Z wynikami prac zespołu w formie raportu ewaluacyjnego zostanie zapoznana Rada Pedagogiczna i Rada Rodziców.

Program wychowawczo-profilaktyczny został uchwalony przez Radę Rodziców w porozumieniu z Radą Pedagogiczną Zespołu Szkół Ponadpodstawowych im. Jarosława Iwaszkiewicza w Twardogórze w dniu 09.09.2020 r.